

Modum kommune

PLANPROGRAM

FOR

KOMMUNEPLAN 2024-2035

Forslag
etter høring

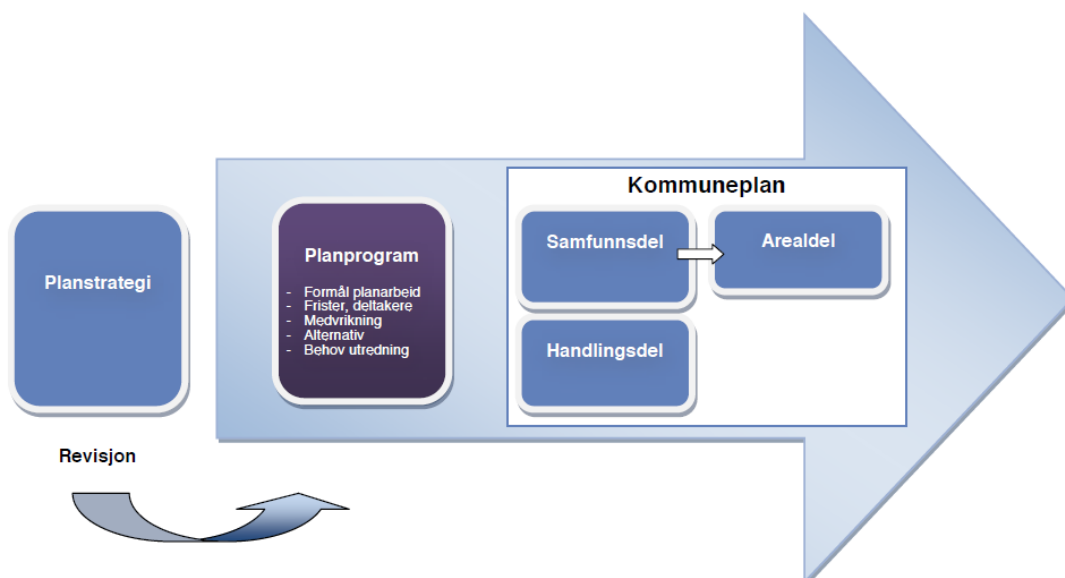
Innhold

1. Innledning.....	2
2. Formålet med kommuneplanrevisjon	4
3. Rammer og føringer for planarbeidet	5
3.1 Lovgrunnlag	5
3.2 Nasjonale føringer	5
3.3 Regionale føringer	6
3.4 Kommunale og lokalregionale føringer	7
4. Planprosess og organisering.....	7
4.1 Politisk organisering	8
4.2 Administrativ organisering:	8
5. Medvirkning og informasjon	8
6. Kommunal planstrategi	9
6.1 Generelle utviklingstrekk i samfunnet	9
6.2 Hovedutfordringer for Modum	10
God utdanning.....	10
Styrke tilknytning til arbeid	11
God helse og livskvalitet.....	11
Anstendig arbeid og økonomisk vekst.....	12
Innovasjon og infrastruktur.....	12
Bærekraftige tettsteder og lokalsamfunn	12
Samfunnssikkerhet og beredskap	13
Rent vann og gode sanitærforhold.....	13
Stoppe klimaendringene	13
Liv under vann	14
Liv på land.....	14
6.3 Prioriterte satsingsområder	14
7. Kommuneplanens arealdel.....	16
7.1 Prioriterte satsingsområder	16
7.2 Hensyn i areal- og naturressursforvaltningen	20
7.3 Krav til dokumentasjon ved arealinnspill	21
7.4 Konsekvensvurderinger	21
8 Framdriftsplan	22
8.1 Milepæler i kommuneplanprosessen.....	22

1. Innledning

Kommunal planstrategi 2020-2023 ble vedtatt av kommunestyret i Modum som sak 59/20. Her fastslås det hvilke planer som skal utarbeides eller revideres i løpet av den inneværende kommunestyreperioden. Planstrategien fastslår blant annet at Kommuneplan for 2021-2032, samfunnsdelen skal rulleres. Kommuneplanens arealdel skal rulleres dersom kommuneplanens samfunnsdel tilsier at dette er nødvendig. Et planprogram for kommuneplanen ble utarbeidet på de forutsetningene for inneværende planperiode.

Planstrategi er iht. plan- og bygningslovens (PBL) § 4-1 det første obligatoriske trinn i offentlig planarbeid, og skal utarbeides for alle typer planer som kan ha virkninger for miljø og samfunn. En eventuell kommuneplanrulling faller klart inn under denne kategorien. Følgende standard prosedyre er skissert i flere statlig utarbeidete veiledere:

Det stilles ikke krav til kommunen å rullere kommuneplanen i hver planperiode. Men det stilles krav til kommunen å utarbeide en planstrategi i hver planperiode. Den skal være vedtatt innen ett år etter kommunestyrets konstituering. Kommunal planstrategi skal fastsette planbehovet i kommunen, hvilke overordnede planer det er behov for å utarbeide i planperioden, og når dette skal gjøres. Det er i kommunal planstrategi det skal fastsettes om kommuneplanens samfunnsdel skal revideres i planperioden og om kommuneplanens arealdel skal rulleres.

Det foreligger nå ønske om å rullere kommuneplanens arealdel. Til det må det også utarbeides et planprogram. Hva et planprogram består i er skissert i den svarte boksen i figuren over. Dagens kommunestyre kjenner også til planprogrammet som ble utarbeidet for rulling av den

foreliggende vedtatte kommuneplanens samfunnsdel. Det er mulig å utarbeide kommunal planstrategi og planprogram i ett, som vist i nederste linje i figuren under:

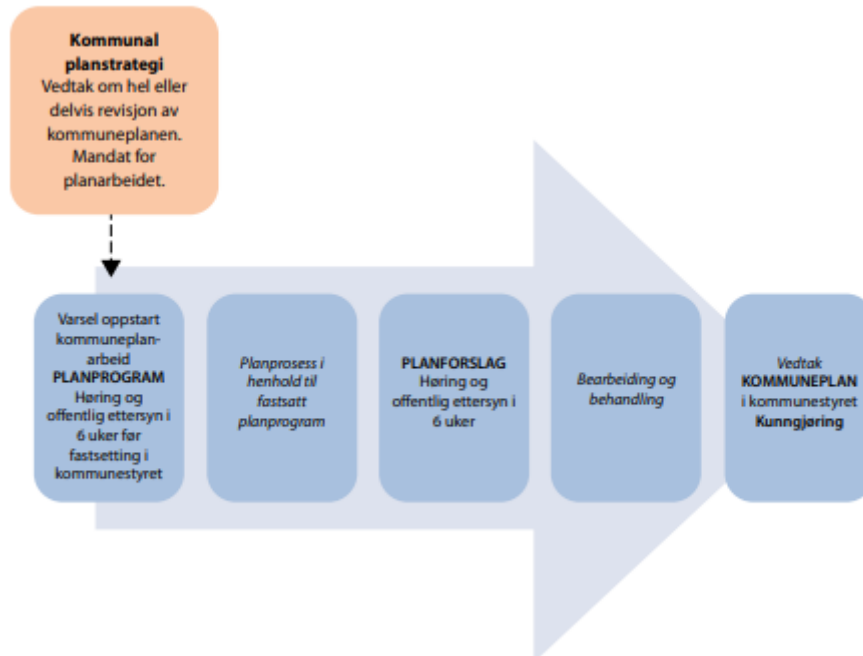
En ny planstrategi vil da kunne fastsette om kun kommuneplanens arealdel skal rulleres i kommende planperiode. Det nye kommunestyret har knapp tid på seg til å vedta en ny planstrategi. Samtidig kan ikke det nye kommunestyret vedta en kommuneplans arealdel som er i strid med sin nye kommunale planstrategi.

Et planprogram kan ta utgangspunkt i at kun arealdelen skal rulleres i kommende planperiode, utifra et ferskt vedtak av kommuneplanens samfunnsdel. Foreliggende forslag til planprogram tar med dette utgangspunkt i en parallell oppstart av arbeidet med kommunal planstrategi og ny kommuneplans arealdel.

Det settes spesifikke krav i Plan- og bygningsloven til en prosess med parallell oppstart av arbeidet med kommunal planstrategi og kommuneplan, jfr. departementets veileder for kommunal planstrategi:

2.6 Planstrategi som del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen (§ 10-1 fjerde ledd)
Kommunal planstrategi kan slås sammen med og være en del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen. I praksis kan da planstrategien og planprogrammet for kommuneplanen slås sammen. Den kommunale planstrategien må da følge prosessreglene som stilles til planprogrammet jfr. § 11-13. Planstrategiarbeidet vil da være en del av selve revisjonen av kommuneplanen slik at selve revisjonsbehovet av kommuneplanen må være avklart.

Et bedre bilde av hvordan denne prosessen er framstilt i figuren under:

Planstrategien skal peke ut særskilte tema og satsingsområder. Forslag til disse skal framgå allerede av planprogrammet. Det er viktig at disse blir tatt med videre i kommuneplanrevisjonen. Dersom kun arealdelen skal rulleres i kommende planperiode så kan ordet «kommuneplan» erstattes med «kommuneplanens arealdel» i boksene i figuren over.

2. Formålet med kommuneplanrevisjon

En kommuneplan er et overordnet planverktøy som skal stake ut kursen for kommunens virksomhet framover. Samfunnet er imidlertid i kontinuerlig endring, og det oppstår nye utfordringer som samfunnet skal håndtere. Det er derfor jevnlig behov for å tilpasse kommunens mål, strategier og virkemidler til de utfordringene vi ser i dag og framover i tid. Kommuneplanen tuftes på de visjoner og mål politikerne har for hvordan Modum kommune skal oppleves i framtida.

Modum kommunes slagord i kommuneplanen for 2021 - 2032:

Modum kommune skaper ny energi

Slagordet skal være førende for planarbeidet. Det er nylig vedtatt.

Det er klare koblinger mellom samfunnsutvikling og arealbruk. Modum kommune vedtok sin kommuneplans samfunnsdel med tilhørende arealstrategi så sent som den 31.10. 2022, sak 75/22. Denne legges nå til grunn for både den kommende kommunale planstrategien og kommuneplanens

arealdel. Den nye kommunale planstrategien vil da kunne framstå som en minimalistisk revidert kommuneplans samfunnsdel. Det er denne som skal være førende for en ny kommuneplans arealdel, med den nylig vedtatte samfunnsdelen som den mer fordypende detaljerte føringen der denne fortsatt stemmer overens med ny kommunal planstrategi.

I tillegg til kommuneplanen består kommunens plansystem av en rekke underliggende planer i form av kommunedelplaner og reguleringsplaner. I tillegg kommer også fagtematiske planer, sektorplaner og sektorovergrepene temaplaner. Disse planene gir i noen tilfeller føringer og bidrag til å konkretisere kommuneplanens strategier. Det er ny planstrategi som skal vise og vedta målsetting om revisjon av underliggende planer og utarbeidelse av nye planer.

3. Rammer og føringer for planarbeidet

3.1 Lovgrunnlag

Det juridiske grunnlaget for kommuneplanarbeidet er nedfelt i plan- og bygningslovens kap. 11.

Videre er det en rekke lover og forskrifter som innvirker på kommunal planlegging og forvaltning i sektorlovverk, bl.a. innenfor temaområdene helse, undervisning, økonomi, samferdsel, landbruk, miljø, kulturminnevern, beredskap, forurensning m.m.

3.2 Nasjonale føringer

Utover lover og forskrifter har staten i tillegg utarbeidet forventningsdokumenter, planretningslinjer og veiledere som forplikter planleggingen på regionalt og kommunalt nivå.

Kommuneplanen består av to hoveddeler, en samfunnsdel og en arealdel. Begge må stå i forhold til *og utdype* en kommunal planstrategi. Kommuneplanens samfunnsdel skal sette mål, virkemidler og tiltak for samfunnsutviklingen i kommunen. Disse må utarbeides i forhold til statlige vedtatte «Nasjonale forventninger». Men gjeldende nasjonale forventninger har igjen et internasjonalt utgangspunkt. Pr. dato tar nasjonale forventninger utgangspunkt i FNs 17 vedtatte bærekraftsmål. De viktigste føringene for kommunal planlegging listes opp her, med kobling mot de relevante dokumentene og nettstedene.

- Nasjonale forventninger:
<https://www.regjeringen.no/contentassets/d71a3e61e774485fb4a98cab9255e53f/nasjonale-forventningar-bm.pdf>
- Reell naturfare skal avklares på siste plannivå:
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/samfunnssikkerhet-i-planlegging-og-byggesaksbehandling/id2616041/>
- Ny nasjonal transportplan, Samferdselsdepartementet:
<https://www.regjeringen.no/contentassets/c0b54eabb9164bd4a4cf3a30a8489c3b/tidspunkt-for-fremleggelse-av-neste-nasjonale-transportplan-2189133.pdf>

- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag:
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/t-1078-vernede-vassdrag/id425432/>
- Veileder for kommunal planstrategi, Miljøverndepartementet:
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommunal-planstrategi/id652436/>
- Den Europeiske Landskapsvernkonvensjon:
https://www.regjeringen.no/contentassets/a9ac849929474654a039e63ed7a520b2/deneuropeiskelandskapskonvensjonen_korr.pdf
- Nye mål i kulturmiljøpolitikken: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20192020/id2697781/>
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, Miljøverndepartementet:
<https://www.regjeringen.no/contentassets/7d2793f6d8254e4b9cc2c4f33592657f/t-1442-2021.pdf>
- Veileder for Kvikkleireskred, NVE:
https://publikasjoner.nve.no/veileder/2019/veileder2019_01.pdf
- Planretningslinje for klima- og energiplanlegging, og klimatilpasning, Kommunal- og distriktsdepartementet: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-09-28-1469>
- Veileder Nasjonale jernbaneinteresser i arealplanlegging, Jernbaneverket/BaneNor:
<https://banenor.brage.unit.no/banenor-xmlui/bitstream/handle/11250/278354/Veileder.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

3.3 Regionale føringer

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Både Viken fylkeskommune og Modum kommune har lagt FNs bærekraftsmål til grunn for sitt planarbeid. Utover de statlige føringene har regionale myndigheter også gitt en rekke retningslinjer og føringer som i ulik grad forplikter kommunene mht. oppfølging. De viktigste, som det ikke er utarbeidet oppfølgende kommunale retningslinjer for er:

- Innlandet og Viken vannforvaltningsplan 2022 – 2027:
<https://www.vannportalen.no/sharepoint/downloaditem?id=01FM3LD2R24KEYGD5L3NCJYNYGEAWU2V6I>
- Regional plan for areal- og transport i Buskerud 2018 – 2035: https://viken.no/_f/p1/id1a510f6-f18f-47d2-935a-06e7a7c4da40/regional-plan-for-areal-og-transport-i-buskerud-2018-2035.pdf
- Fylkesdelplan for avkjørsler og byggegrensar: https://viken.no/_f/p1/ic1968f37-d37d-4cfe-bd3a-7a784e9ea438/fylkesdelplan-for-avkjørsler-og-byggegrenser-langs-riksvegnettet-i-buskerud-del-i-og-ii.pdf
- Kollektivtransportplan for Buskerud fylke: https://viken.no/_f/p1/i8df2780f-5abe-4389-8f41-b6358e5e103f/kollektivtransportplan-for-buskerud-fylke-utviklingsplan-mot-2030.pdf

3.4 Kommunale og lokalregionale føringer

Kommunen og Ringeriksregionen har også egne overordnede planer, retningslinjer og samarbeidsavtaler som gir føringer for det kommende kommuneplanarbeidet.

Overordnede arealbaserte planer:

- Risiko og Sårbarhetsanalyse
- Beredskapsplan/plan for kriseledelse
- Kommunedelplan for kulturminner
- Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet
- Sykkelstrategi for Modum kommune
- Trafikksikkerhetsplan
- Regional næringsstrategi
- Handlingsplan for næringsutvikling (under utarbeiding)
- Klima og energiplan
- Handlingsplan for vannforsyning og avløp

Kommunale retningslinjer:

- Retningslinjer for omfang og kvalitet av anlegg for barn og unge
- Retningslinje for kommunale veier med tilhørende parkeringsarealer (under ferdigstillelse for vedtak)

Kommunalt samarbeid/interkommunale selskaper:

- Interkommunalt utvalg for akutt forurensning (IUA)
- Renovasjonsselskapet for Drammensregionen
- Tilsynskontoret for små avløpsanlegg
- Regionrådet for Ringeriksregionen
- Samarbeidsrådet for Osloregionen
- *Klima og miljøsamarbeid i Ringeriksregionen*

Videre har kommunen mange planer på sektor- og avdelingsnivå og tematiske planer. Det blir sjekket ut underveis om noen av disse kommer i inngrep med kommuneplanen.

4. Planprosess og organisering

Modum kommune ønsker at planprogrammet skal utløse en politisk debatt og lokalt engasjement på et tidlig stadium i planarbeidet. Forslag til planprogram er derfor først behandlet i de politiske fora. Etter at politikerne behandlet planprogrammet ble det sendt ut på høring sammen med varsel om oppstart av kommuneplanarbeidet, slik at også innbyggere og andre som har saklig interesse i Modums utvikling kan få komme med sine synspunkter. Etter høringen skal det endelige programmet vedtas av kommunestyret. Når planprogrammet er vedtatt vil dette bli lagt til grunn for det videre arbeidet med kommuneplanen.

4.1 Politisk organisering

Formannskapet er politisk styringsgruppe, og legger ut forslag til planprogram, forslag til kommunal planstrategi og kommuneplanens arealdel ut til offentlig ettersyn.

Kommunestyret er i henhold til plan- og bygningsloven besluttende organ, og vedtar først planprogram, deretter kommunal planstrategi og kommuneplanens arealdel.

Hovedutvalg for Helse og sosial, undervisning, Kultur/idrett/livsglede, Samferdsel/næring og Teknisk/landbruk/miljø, samt Eldrerådet, Ungdommens kommunestyre/ungdomsrådet og Råd for personer med funksjonsnedsettelse vil få plandokumentene til drøfting, med invitasjon til å gi innspill til formannskapet.

4.2 Administrativ organisering:

Kommunedirektørens ledergruppe er administrativ styringsgruppe. Styringsgruppa skal sikre framdrift og har ansvaret for sentrale og overordnede beslutninger i prosessen.

Det vil bli oppnevnt en administrative arbeidsgruppe for planarbeidet. Den vil ha basis i representanter fra kommunens Planforum og kommunens Tverrsektorielle folkehelsegruppe. Saksansvarlig for henholdsvis kommunal planstrategi og kommuneplanens arealdel vil ha det faglige ansvaret for utredninger og utarbeiding av planforslag for styringsgruppa. Saksansvarliges kommunalsjef vil ha ansvaret for å koordinere planprosessene, og være bindeledd mellom politiske fora, styringsgruppa og saksbehandler/utreder.

Det oppnevnes ikke noen fast referansegruppe, men fagpersoner fra kommunen og andre ressurspersoner leverer innspill på bestilling og mandat fra saksansvarlige.

5. Medvirkning og informasjon

Åpne planprosesser med gode medvirkningsmuligheter er lovpålagt (PBL § 5-1) og ønskelig, ikke minst for å kunne skape felles forståelse av de utfordringene som det planlegges for. God medvirkning sikrer at mange får eierskap til planene, og at ulike interesser blir hørt. Dette er viktig for å kunne realisere planer som involverer kommunens innbyggere, utbyggere, næringsliv og frivillige.

Medvirkningsprosesser er samtidig ressurskrevende, og tidsrammen for planarbeidet er begrenset. For å spare tid og ressurser til mangfoldiggjøring og utsending av store dokumenter legges alle relevante plandokumenter (planforslag, høringsinnspill, høringsoppsummeringer, saksframstillinger, vedtak, protokoller m.m.) på kommunens hjemmesider. Videre oppfordres de som ønsker å delta i planarbeidet om å sende innspill til planarbeidet via e-post til kommunens postmottak, og merket slik at det tydelig framgår at det er et innspill til kommuneplanarbeidet.

Utover publisering på hjemmesidene legges det opp til at presseoppslag og artikler/omtaler på sosiale medier skal bidra til allmenn kjennskap til arbeider som er i gang.

Politisk nivå

Politiske partier og oppnevnte politiske råd og utvalg inviteres til å ta aktivt del i planprosessen. Hovedutvalgene og rådene holdes orientert om framdrift i arbeidet og utfordres til å komme med innspill.

Administrativt og faglig

Kommunens egne fagmiljøer involveres direkte i arbeidet med ulike deler av planen. Innspill og bidrag fra de ulike virksomhetene og deres ansatte er viktig i planarbeidet. For å skape eierskap til planarbeidet vil kommuneplanprosessen være tema på ledersamlinger, der ledere på ulike nivå gis ansvar for å informere og involvere eget tjenesteområde. Det kan også være relevant å informere/involvere arbeidstakerorganisasjoner/tillitsmannsapparat i planarbeidet.

Statlige og regionale myndigheter

Når planprogram, forslag til planstrategi og kommuneplan legges ut på offentlig ettersyn, vil de også bli sendt spesifikt til statlige og regionale myndigheter og nabokommuner. Underveis i planprosessen vil planutkast og/eller ulike tema bli forelagt Regionalt planforum i Buskerud/Viken, med sikte på å avklare og samordne statlige, regionale og kommunale interesser.

Barn og unge

Planarbeidet skal ta særlig hensyn til barn og unges interesser. Barn og unges medvirkning vil blant annet skje gjennom involvering av ungdomsrådet/ungdommens kommunestyre og barn- og unges representant i planprosessen.

Innbyggere, organisasjoner, grunneiere og næringsliv m.fl.

Innbyggere, næringsliv, organisasjoner, lag og foreninger vil inviteres til tematiske informasjons- og dialogmøter/frokoster i forbindelse med utleggelsen av planprogram og høringsutkast. I disse møtene skal kommunen stille med personer som har sentrale roller i planprosessen, og det må avsettes tilstrekkelig tid til innspill fra publikum.

6. Kommunal planstrategi

6.1 Generelle utviklingstrekk i samfunnet

I Norge forventes folketallet å øke sterkt de neste 50 årene. Fra 6 millioner i 2022 vil befolkningen øke til rundt 7 millioner i 2060 i henhold til Statistisk sentralbyrås mellomalternativ. Befolkningsstrukturen vil i samme periode endres i retning av en økende andel eldre i befolkningen.

De neste årene forventes folketallet å øke i alle landets fylker, men veksten vil være størst i Oslo, Akershus og Rogaland. Noe av veksten vil også spre seg utover til Oslos omkringliggende bo- og arbeidsmarkedsregioner – og Modum kan få en del av denne veksten.

Arbeid er fortsatt en avgjørende faktor for hvor folk bosetter seg, men også gode boliger, tilgang til tjenester og kommunikasjon, nærhet til familie samt steds- og miljøkvaliteter er faktorer som

påvirker valg av bosted. Det forventes at tendensen til en stadig mer sentralisert bosettingsstruktur vil fortsette.

De samfunnsmessige utfordringene er i mindre grad lokale enn før. Vi står internasjonalt ovenfor en tredelt utfordring i forhold til klimapåvirkning, for høy befolkningsvekst og et for stort tap av naturmangfold. Dette er grunnen til at både FN, Nasjonale forventninger, Viken fylkeskommunes kunnskapsbase og Modum kommunes gjeldende samfunnsdel for første gang har lagt de samme mål, FNs 17 bærekraftsmål til grunn for sin overordnede planlegging.

6.2 Hovedutfordringer for Modum

Modum-samfunnet er i endring, noe som medfører behov for planendringer eller helt nye planer. Samfunnsendringene skaper nye muligheter, men gir samtidig utfordringer. Kommunens tjenestetilbud må kontinuerlig tilpasses vekslende behov og rammebetingelser. Dette medfører et løpende behov for utredninger og planer på sektor- og avdelingsnivå. Gjeldende kommuneplans samfunnsdel har lansert følgende 11 av FNs tematiske bærekraftsmål som lokale hovedutfordringer i arbeidet med lokale og globale samfunnsutfordringer. Disse er differensiert på hovedtemaene sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft:

Sosial bærekraft

Den sosiale delen av bærekraftig utvikling handler om å sikre at alle mennesker får et godt og rettferdig grunnlag for et anstendig liv, i form av:

God utdanning

Utdanning er nøkkelen til arbeid, som i sin tur er nøkkelen til verdiskaping og et velfungerende samfunn. Det har vært satset på ulike tiltak for å øke gjennomføringsgraden i videregående skole. Folkehelseprofilen for Modum 2023 viser en positiv utvikling. 74 % av videregående elevene som bor i Modum gjennomfører videregående med studie- eller yrkeskompetanse i løpet av fem/seks år. Dette er lavere score enn Viken og landet, men bedre enn resultatene fra forrige folkehelseprofil. Foreldrenes utdanningsnivå har stor betydning bl.a. når det gjelder sannsynligheten for å fullføre videregående skole. Foreldrenes utdanningsnivå i Modum er noe forbedret de siste årene, men er lavere enn snittet i Viken og landet for øvrig.

Med dagens arbeidslivs høye kompetansekrav vil frafallet i utdanningsløpet forsterke sosiale ulikheter i samfunnet. En ytterligere utfordring er å tilrettelegge kommunens utdanningstilbud slik at flest mulig får en utdanning som er relevant ift. hva som etterspørres i arbeidsmarkedet. Dette betinger god samhandling mellom næringsliv og utdanningssystem. I kommunens handlingsplan for næringsutvikling legges det vekt på å styrke samarbeidet mellom kommune, næringsliv og andre

samfunnsaktører, i form av å skaffe lærlingeplasser og ved å styrke våre bedrifter og skoler som utdanningsinstitusjoner, forsknings- og innovasjonsmiljøer.

Styrke tilknytning til arbeid

En del mennesker blir stående på utsiden av fellesskapet. Det kan være personer som står utenfor skole- og arbeidsliv, som har et svært begrenset sosialt nettverk eller som ikke opplever tilhørighet til storsamfunnet. Psykiske helseproblemer, rus- og alkoholmisbruk, ensomhet, fattigdom, omsorgssvikt og manglende integrering er viktige årsakene til at personer faller utenfor. Utenforskap er et strukturelt samfunnsproblem som er til hinder for at mange kan leve gode liv. I tillegg medfører utenforskap store økonomiske konsekvenser for samfunnet.

I Modum opplever 13 prosent av befolkningen mellom 0-17 år¹ vedvarende lavinntekt. Den viktigste årsaken til lav inntekt er manglende eller lav deltakelse i arbeidslivet. En stabil tilknytning til arbeidslivet er med på å hindre levekårsvarer og utrygghet. Dette betinger god samhandling mellom næringsliv, utdanningssystem og andre samfunnsaktører som f.eks. OPUS, Ung Invest AiB, karrieresenteret, NAV og andre offentlige myndigheter utenom kommunen. Kommunen skal tilrettelegge for inkludering og fellesskap og tilby lærlingeplasser innenfor varierte fagområder.

Kommunen har det siste året mottatt mange flyktninger, spesielt fra Ukraina. I 2022 fikk Modum kommune bosatt mer enn 100 flyktninger, og for 2023 er det målsatt å bosette 95 flyktninger utenom familiegjenforening. Det gir større utfordringer på dette området enn tidligere, som det må gjøres opp status for og eventuell utdyping av i kommunal planstrategi.

God helse og livskvalitet

Tall for Modum viser at befolkningen plages mer enn gjennomsnittet med psykiske lidelser. Modum har utfordringer med sykefravær og stor andel sosialhjelpsmottakere og uføre. Noe av dette henger sammen med lavt utdanningsnivå og fysiske og psykiske helseplager. Andelen som bor i små husholdninger og husholdninger med lav inntekt, er høyere enn i landet som helhet. Forebyggende folkehelsearbeid er avgjørende for å lykkes med å snu denne utviklingen.

Modum er en idrettskommune, med blant annet en av landets få hoppentre, alpinbakke og regionalt skiskytteranlegg med status som nasjonal arena. Kommunedelplanen for idrett- og friluftsliv har nylig blitt rullert. Modums idrettsklubber kjører skiløyper, legger orienteringsposter og våre to turistforeninger merker lett tilgjengelige turstier i våre friluftsområder som omkranser bygda. Dette er lavterskeltilbud som kan utvikles videre, med både sosial og individuell virkning.

Folkehelsearbeidet er nært knyttet til den sosiale bærekraftdimensjonen, samtidig som økonomisk og miljømessig bærekraft også er viktig for å redusere sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet i Modum rettes mot hele befolkningen, ikke bare mot utsatte grupper.

Kvalitetsreformen «Leve hele livet» skal bidra til at eldre gjennom forebyggende arbeid kan mestre livet lenger og ha en trygg og aktiv alderdom.

¹ Folkehelseprofilen 2023

Økonomisk bærekraft

Den økonomiske delen av bærekraftig utvikling handler om ansvarlig forbruk og produksjon, økonomisk vekst med redusert miljøbelastning og anstendig arbeid i form av:

Anstendig arbeid og økonomisk vekst

For å kunne lykkes med utfordringer kommunen står overfor og tilrettelegge for et godt arbeidstilbud for innbyggere, er det viktig at kommunen fokuserer på kompetanse. Kompetanse betyr å «være i stand til» og består av byggesteinene kunnskaper, ferdigheter, evner og holdninger. Kompetanse er uttrykk for det totalpotensialet en person har, og vil derfor være avgjørende for hvordan personen yter og utvikler seg.

Innovasjon og infrastruktur

Modum kommune har et *betydelig* sykkelrutenett. En synliggjøring og komplettering av dette, samt en mer bevisst holdning til gåing, sykling og bruk av kollektivtransport er hovedfokus i kommunens nye trafiksikkerhetsplan, som må følges opp i kommuneplanen. Arbeidet med Nasjonal transportplan for 2022-2033 har startet. Her har Modum kommune satt fokus på realisering av nye kryssløsninger på RV 350. Dette er en del av «Ring 4». og kryss ble faktisk vedtatt allerede i 2014. Hovedfokus har vært Vikersund nord, Vikersund sør og Geithus sør, samt kryssene involvert i forhold til planforslag til ny avkjøring mot Sigdal. Disse kryssene har alle stor betydning for forutsigbarhet for tettstedsutviklingen i Modum, og for fabrikker og helseinstitusjoner. Kommunen følger opp med en prioritet på fornyelse av Øvregata og Jarenveien, som også kan tilskrives å ha slik betydning.

Modum kommune samarbeider tett med Viken fylkeskommune om en reetablering av persontogtransporten på Randsfjordbanen, og med den videre forbindelsen mot Ringerike og Oslo med Ringeriks- og Osloregionen. Ny energi er viktig i kommunikasjonssammenheng. Nye energistasjoner, primært for tungtransport, i et regionalt nettverk i Osloregionen er foreslått både på Nedmarken og på Skredsvikmoen i samråd med MidtNett og Glitre.

Kommunen har vedtatt mål om at 95 % av husstandene i Modum kommune skal ha tilbud om høyhastighetsbredbånd innen utgangen av 2023. Det er utarbeidet handlingsmål for bredbåndsutbygging og utbyggingen i Modum er inne i flere faser.

Bærekraftige tettsteder og lokalsamfunn

Modum kommune er en lavinntektskommune. Til tross for dette har kommunen klart å opprettholde gode tjenester, bl.a. bekreftet gjennom innbyggerundersøkelser. Skatteinntektene per innbygger er pr. dato helt nede på 82 % av landsgjennomsnittet. Noe av dette kompenseres med at Modum er Buskeruds største kraftkommune. Men mange av kraftstasjonene er i annen offentlig eie. Det er likevel utsikter til bedring, da andelen sysselsatte i Modum fra 2012 til 2019 økte med 8.6 %. Utfordringene vi står overfor vil likevel stille store krav til vår evne til å planlegge godt og utvikle et bærekraftig tjenestenivå videre framover.

Modum kommune er rik på kulturminner. Disse gir både tettstedene en historisk identitet og ekstra verdi og en ivaretagelse og synliggjøring må vektlegges. Kommunens mange arkeologiske minner må synliggjøres og settes i sammenheng til glede for både lokalbefolkning og turister.

Modum kommune har målsettinger om et bærekraftig framtidig lokalsamfunn. De viktigste faktorene for en opprettholdelse og fornyelse av bosetting og godt bomiljø er tilgang til attraktive arbeidsplasser sammen med de fellesgodene kommunen kan tilby i form av infrastruktur, skoler, barnehager, helse- og omsorgstjenester, kulturtilbud, friluftslivskvaliteter m.m, jfr. mer spesifiserte målsettinger i kommuneplanens samfunnsdel. En ekstra utfordring i de kommende tiår blir samfunnets kommende overvekt av vår eldre befolkning.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Modum kommune skal iverksette tiltak når hendelser som alvorlige ulykker, ekstremvær, svikt i samfunnsviktige funksjoner inntreffer. Klimaet er i endring og det forventes mer ekstremvær i form av kraftig nedbør og store flommer. Utfordringene vil sette preg på samfunnsutviklingen, for eksempel i vurderinger ved bruk av areal, utforming av tjenestetilbud og utvikling av infrastruktur. Modum kommune har nylig rullert sin kommunale ROS-analyse, med mange viktige fokus, som sikkerhet innen brann, digital infrastruktur, flomhåndtering i form, kvikkleire med mer, som må følges opp som forebyggende tiltak i kommuneplanens arealdel. Her vil også nye faresoner mot eksplosjons- og forurensningsfare komme inn, *sistnevnte antakelig som kartlag på vår interne kartportal*.

Miljømessig bærekraft

Samfunnet er grunnleggende avhengig av naturmiljøet for tilgang til rent vann, og god matproduksjon. Det er viktige bærekraftsmål å bekjempe klimaendringen og konsekvensene av dem.

Rent vann og gode sanitærforhold

Reint drikkevann er en viktig, men sårbar ressurs. I tillegg er nok og godt vann viktig for brukerinteresser som friluftsliv, landbruk, næringsmiddelindustri og kraftproduksjon. Kommunen har ansvar for drikkevannsforsyning til en stor del av Modums befolkning, og har videre ansvar for at sanitæravløpsvann håndteres slik at det ikke representerer forurensningsfare for vassdragene. Kommunens vedtatte Handlingsplan for vannforsyning og avløp danner hovedstrategien for dette arbeidet.

Stoppe klimaendringene

Tilgang til energi er en viktig forutsetning for økonomisk og sosial utvikling. Bærekraftsmålet handler om å sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og fornybar energi til en overkommelig pris for alle.

Klimakrisen er en av våre største utfordringer og Modum skal bli en klimakommune. Reduksjon av klimautslipp er satt til 50% innen 2030 i forhold til 1990-nivå i gjeldende kommuneplans samfunnsdel og klimaplan i tråd med nasjonale målsettinger.

Selv om klimautslippet i liten grad går ned på nasjonalt plan, så går det ned i Modum. Hovedårsakene til dette er redusert industriproduksjon, bedre isolerte bygg og forbud mot oljefyring. Dagens største CO₂- utslipp kommer fra samferdsel og jordbruk.

Kommunens satsing på økt kollektivtrafikk, sykkel og gange, sentrumsfortetting og redusert energibruk i bygninger er en del av arbeidet med reduserte CO₂-utslipp. Øvrige tiltak er å sette miljøvilkår ved anskaffelser, se utbygging i forhold til infrastruktur og transportløsninger, iverksetting av plan for ladestasjoner og prioritere miljøvennlig næringsutvikling i næringsplan. Innen landbruk arbeides det med karbonfangst i jordbruket. Det er vedtatt helhetlig kommunal klimaplan og trafiksikkerhetsplan for disse utfordringene.

Liv under vann

Erosjon fra landbruket må reduseres med målsatt gjennomføring for ulike tiltak, primært i form av redusert jordarbeiding og etablering av grasdekte vannveier. Samfunnsdelens målsettinger om ivaretagelse av strandsoner må også med. Dette, sammen med kommunens arbeid med avløpssanering og behandling skal kunne få en total sammenheng i det pågående arbeidet med regional vannforvaltning. *Nitrogenrensing av avløp kan være aktuelt i dette bildet, men kost/nyttens må vurderes svært nøye her i forhold til andre aktuelle tiltak.*

Liv på land

Kommunen har kartlagt alle våre viktigste flora- og faunabiotoper som i dag danner kartgrunnlagene for Miljødirektoratets naturbase, men registreringene har jevnlig behov for oppdatering og ajourføring.

Kommunen har friluftsområder og verneområder innen kommunegrensene, blant annet Finnemarka og Søndre Tyrifjorden. Konsekvenser knyttet til miljø og naturmangfold er en del av diskusjonsgrunnlaget når arealplan og reguleringsplan utredes. For å hindre tap av verdier, så er oppdatert kunnskapsgrunnlag viktig. Modum kommune har slutført kartlegging verdsetting av friluftsområder og det er bevilget midler for kartlegging og digitalisering av friluftslivsruter.

Kommunen har ansvar for å følge opp den nasjonale jordvernstrategien med en nullvisjon om omdisponering av dyrka mark til andre formål og for bevaring av verdifulle kulturlandskap. Det førstnevnte må nødvendigvis sees i sammenheng med nye planer for nydyrking. Miljøvennlig skogskjøtsel må følges opp, primært med basis i de enkelte gårdsbruks skogbruksplaner og frivillig skogvern.

6.3 Prioriterte satsingsområder

Det er kontinuerlig behov for oppdatert kunnskap for å kunne lage realistiske planer. Noe av kunnskapsgrunnlaget er delvis eksisterende og/eller under utarbeidelse, mens det på andre områder må innhentes ny kunnskap. Ut fra satsingsområdene som planprogrammet legger opp til kan følgende tema drøftes i kommunal planstrategi:

Sosial bærekraft: Aktivt deltagende liv

- Trygg og god oppvekst, inkludert en gjennomarbeidet skolestruktur
- Jobbe forebyggende
- Aldersvennlige lokalsamfunn, med tjenester bedre tilpasset en større andel eldre
- Økt satsing på frivillig engasjement
- Styrket tilknytning til arbeid

Økonomisk bærekraft: Økt attraktivitet

- Attraktivitet ved tilrettelegging for næringsutvikling og skapning av nye arbeidsplasser
- Kommunikasjon og infrastruktur
- Befolkningsutvikling i planperioden og konsekvensen for utvikling av Modum-samfunnet
- Samfunnssikkerhet med nye beredskapsutfordringer

Miljømessig bærekraft: Miljø- og klimavennlig kommune

- Bærekraftig utvikling for kommende generasjoner i form av klimatilpassing
- Redusert forurensning og ivaretagelse av landbruksproduksjonsarealer
- Tilrettelegging for friluftslivsaktivitet
- Ivaretagelse av naturmangfold og identitetsskapene kulturminner

Samarbeid

- Innbyggerinvolvering i utviklingen av Modum
- Samarbeid i vår nyutvidete Ringeriksregion og gjenskapte Buskerudfylke
- Sikring av god og effektiv service og tjenester

7. Kommuneplanens arealdel

En viktig del av en kommuneplan er å fastsette rammene for hvordan den langsiktige forvaltningen av arealer og naturressurser i kommunen skal skje. Kommuneplanens arealdel fastsetter bruk og vern av arealer i storformat i planperioden. De ulike arealformålene angir muligheter og begrensninger for utbygging til ulike formål. Samtidig angir kommuneplanens arealdel en rekke hensynsområder. Til arealformålene og hensynssonene skal det utarbeides planbestemmelser og retningslinjer. Utarbeidelsen av arealdelen legges opp iht. veileder T 1491: [Kommuneplanens arealdel - regjeringen.no](http://kommuneplanens.arealdel-regjeringen.no)

7.1 Prioriterte satsingsområder

Sosial bærekraft

Tettstedsutvikling med møteplasser

Offentlige og allmennyttige institusjoner som barnehager, skoler, kirker/forsamlingslokaler, sykehjem og eldreboliger er svært viktig i en tettstedsutvikling. Men en økende arbeidsspesialisering og reisevei til jobb, og et mer multikulturelt Norge har behovet for møteplasser blitt større. Det er viktigere enn før at tettstedene inneholder møteplasser nær sentrumskjernene, og at disse bevisst utvikles til et spekter av møteplasser. Det er behov for oppgradering av Modums skoler. Dette bør sees på i tettstedutviklingssammenheng, ikke bare i skolesammenheng. Framtidig skolestruktur vil være retningsgivende for kommunens tettstedsutvikling. En avklaring av en eventuell ny skolestruktur vil være en viktig premiss for den framtidige arealbruken og tettstedsutviklingen i Modum.

Den sterke økningen i antall eldre innbyggere gjør at Modum i større grad må tilpasse samfunnsutviklingen til dette. Et aldersvennlig samfunn legger til rette for både sosial deltakelse og tenker forebygging mot enkeltinnbyggere, men også tilrettelegge for transport og utendørsområder som er tilpasset eldre. Dette er tema både i samfunnsdelen, men også i arealdelen.

Økonomisk bærekraft

Næringsarealer

Modum arbeider for videreutvikling av næringslivet på sine gamle industri- og institusjonsområder. Det må også arbeides videre med nyetableringer, for besøksfrekvente bedrifter i sentrum, for middels besøksfrekvente bedrifter med plasskrevende varer like utenfor sentrum, og for produksjonsbedrifter langs hovedferdselsårene, i henhold til «ABC-prinsipp» jf. kap. 4.2 i Regional plan for areal og transport i Buskerud.

Forvaltning av sand, grus, pukk og mineralske ressurser

Det har i løpet av de siste planperiodene blitt foretatt regulering av et av de siste større uregulerte massetakene i kommunen. Det foregår fortsatt virksomhet i enkelte massetak eller utsprenge

områder for utbygging som det ikke er godkjente sertifiserte salgsprodukter. Kommunen vil følge godt med på disse kravene i kommende planperiode. Mineraldirektoratet har etterspurt en samlet plan for masseforvaltningen av grus i kommunene, med utgangspunkt i aktive masseuttak og kartlagte kjente grusressurser. Dette kan bli et hovedtema i den kommende kommuneplans arealdel. En kommune som Modum med sine betydelige grusressurser har behov for en langsiktig og planmessig ivaretagelse og bruk av sine grusressurser. *Hensynssoner for bevaring av kjente grusforekomster vil bli vurdert i ny kommuneplanens arealdel som en del av dette..*

I de seinere år har det vært økende interesse for utnyttelse av mineralske ressurser. Den økte interessen kan beskrives som mineraler knyttet til det grønne skiftet, hvor blant annet både kobolt og nikkell står sentralt. Modum befinner seg i et geologisk svært interessant område, kjent for sine rike mineralforekomster. Det foregår et betydelig kartleggingsarbeid mht. mineralske forekomster. Private gruveselskaper har vist stor interesse for mineralske forekomster i Modum. Den økte interessen for mineralforekomstene i bygda utløser ikke i seg selv behov for selvstendige planer på kommunalt nivå. Det anses imidlertid som viktig for kommunen å styrke fagkompetansen for å kunne følge utviklingen på dette området. *Et ledd i dette er tilegning av kunnskap om dette, jfr. [Norges mineralstrategi](#). Kartlag på vår interne kartportal over kjente mineralforekomster er aktuelt i den sammenhengen.*

Kommunikasjon og infrastruktur

Transport og kommunikasjonsmulighet er viktig for både næringsliv, tettstedsutvikling og annen bebyggelse. I den sammenhengen er det viktig å få realisert kryssløsningene for Vikersund Nord, Vikersund sør og Geithus sør på riksvei 350, samt ny avkjøring mot Sigdal. Dette har det vært arbeidet mye med i innværende planperiode, men med magert resultat foreløpig. Randsfjordbanen både deler tettsteder og opptar store arealer. Arbeidet med en bedre anvendelse av Randsfjordbanen for persontogtrafikk, og samarbeidsprosjekter om denne for etableringer av kollektivknutepunkter, underganger og et mulig jernbanemuseum for Krøderbanen må fortsette.

Tettstedsutvikling med senterstruktur

Fortetting og utvikling av sentrumsområder er en av hovedstrategiene i gjeldende planverk. I Modums to største tettstedssentere er Vikersund og Åmot. *Dette er mindre tettsteder med regionalt trafikkknutepunkt, definert i Buskeruds regionale plan for areal og transport. Åmot har i tillegg to lokale sentrumskjerner, Åmot vest, det gamle Åmot sentrum på vestsiden av Drammenselva, og industristedet Geithus ved Drammenselvas innløp. Sysle er vårt minste tettsted, definert i henhold til SSBs (og ikke forurensingsforskriftens) tettstedsdefinisjon. Sistnevnte tre steder defineres som tettsteder i kommuneplanens arealdel i henhold til Regional plan for areal og transport for Buskerud.* I våre tettsteder legges det til rette for forretninger, samt kontor- og næringsvirksomhet og institusjoner med stor besøksfrekvens, grønnstruktur og transport via kollektiv, sykkel og gange. Det tillates en mer variert bebyggelse utenfor sentrumskjernene i våre tettsteder.

Oppgradering av Åmot Vest/Strandgata var et resultat av en beskrivelse i en tidligere kommunal planstrategi. Rammene for Områdereguleringsplan for Vikersund sentrum Nord ble satt i forrige kommuneplans arealdel. Dette var i realiteten en stedsutviklingsplan for Vikersund tettsted. I henhold til årets budsjettprosess synes Åmot Øst å være moden for stedsutvikling. Resultatet av det

framtidige vedtaket i Kommunedelplan for Åmot – Haugfoss må være en premissleverandør for dette.

Utenfor tettstedenes definerte sentrumssoner stilles det mindre krav til tetthet på bebyggelsen, og større krav til uteoppholdsareal. Det er målsatt i kommuneplanens samfunnsdel å kunne tilby både variert bebyggelse og varierte tomtestørrelser. Denne attraktiviteten for en landkommune bør det være mulig å tilby. Denne differensieringen skjer i liten grad på makronivå som kommuneplanens arealdel, og i større grad på reguleringsplannivå. I kommuneplanens arealdel skal det likevel settes rekkefølgebestemmelser for framføring av vei, vann, avløp og gang- og sykkelbar adkomst til sentrumskjernen.

Forebyggende beredskap

Forebyggende beredskap er derimot sentralt i Kommuneplanens arealdel. Her avsettes det hensynssoner for områder med kjent kvikkleirefare. Disse må videreføres og oppdateres for ny kunnskap. Kommuneplanens arealdel har også inntegnede faresoner for flom og flomskred, samt bestemmelser for dette. Det foreligger ikke ny kunnskap av betydning på dette området. En nyskapning for Modum i hensynssonesammenheng er imidlertid sikkerhetssoner for forurensings- og eksplosjonsfare. Det må inn i kommuneplanens arealdel i henhold til Direktoratenes retningslinjer.

Miljømessig bærekraft

Klimatilpasning

Klimatilpasning er primært et tema i kommuneplanens samfunnsdel, samt et verbalt tema som forebyggende tiltak i utredningsarbeidet for forslag til ny arealbruk. Øvrig arbeid på dette feltet foregår mer på reguleringsplan- og byggesaksnivå i form av planlegging av flomveier, blågrønn infrastruktur og annen beredskapsproblematikk i forhold til ekstremvær. Men bestemmelser om krav til utredning må framgå av planbestemmelsene i kommuneplanens arealdel, *jf. pbl § 11-9 nr. 8.*

Ny energi

Solcellepanelkraftverk planlegges aktivt i Modum for tiden. Her finnes utfordringer med manglende nasjonale retningslinjer, estetikkproblematikk, eksponert beliggenhet, kulturminneverdi og bygging på dyrka mark. Her kan det bli behov for å lage bestemmelser eller retningslinjer i kommuneplanens arealdel. Å avsette egne arealer for solcelleparker ansees som aktuelt. Disse bør framkomme som hensynssoner på grunnlag av innspill til kommuneplanens arealdel. Solcelleparker forventes primært å bli lokalisert i LNF-områder. Det er både behov og en utfordring å utforme både retningslinjer og bestemmelser for dette i kommuneplanens arealdel. *Bruk av dyrket / dyrkbar mark vil være et avgjørende tema her.*

Vannforsyning, avløp og spredt boligbebyggelse

Avløpsnett med renseanlegg planlegges i grendesentrene Drolsum, Simostranda og Øst-Modum i henhold til vedtatt plan for vannforsyning, avløp og overvann i kommunen. Disse områdene, som kan tilpasses et framtidig avløpsnett, bør prioriteres for ny spredt bebyggelse. I tillegg er det muligheter for spredt boligbygging i områdene Snarum, Bingen og Vestre Spone. Her er befolkningstettheten synkende, og har derved behov for opprettholdelse, sosialt sett. En gjennomgang av disse områdene

og eventuelt fastsettelse av ytterligere nye områder med definerte utbyggingsvolumer skal være en del av arbeidet med ny kommuneplans arealdel.

Vannforsyning og avløp er en bærebjelke i å skape bærekraftige ikke-forurensende tettsteder. Det er her de største investeringen gjøres på dette området, i henhold til ovennevnte handlingsplan. Foreliggende handlingsplan er av ny dato, *men denne foreslås allerede revidert. Det legges opp til hyppige revisjoner grunnet store utfordringer på området, blant annet knyttet til Oslofjorden.* Dette kan igjen sette nye rammer for Modums tettstedsutvikling.

Drikkevannskildenes nedbørfelt krever spesiell beskyttelse. Hensynssoner for disse, inkludert framtidig reservedrikkevannsforsyning og for private fellesvannverk vil bli vurdert i den kommende kommuneplans arealdel i henhold til drikkevannsforskriften.

Vannmiljøforvaltning

Som følge av at verdens ferskvannsressurser generelt er under press er det iht. EUs vannrammedirektiv igangsatt et systematisk vannmiljøarbeid i hele Europa. I Norge legges arbeidet opp etter en egen vannforskrift, med Buskerud Fylkeskommune som vannregionmyndighet. Modum har fem vannområder, med Tyrifjorden og Simoa som de største i henhold til ny Regional plan for vannforvaltning i vannregion Vest-Viken. Vannmiljøplanen vil forplikte alle myndigheter innenfor sine forvaltningsområder. For kommunen vil dette i hovedsak innebære et ansvar for gjennomføring av tiltak innenfor vann- og avløpssektoren og landbruksforvaltningen. Det legges opp til at vannmiljø må tas inn som en viktig premiss i kommunen planverk.

Landbruk, Naturmangfold og Friluftsliv

Det er viktig å ivareta produktive skogarealer og fulldyrka mark i arealbruks- næringslivs- og matproduksjonssammenheng. Det er en nasjonal nullvisjon om å unngå nedbygging av dyrka mark, som er fulgt opp i kommuneplanens samfunnsdel. Dette må følges opp i praksis i kommuneplanens arealdel. *Vern av dyrkbar mark må også vurderes i den sammenhengen, i tråd med Stortingets skjerpede krav til dette i henhold til ny jordvernstrategi: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ny-jordvernstrategi-nytt-skjerpa-mal-for-jordvern/id2979354/>*

Endringer i arealbruk kan innebære tap av naturmangfold. Naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper (§§ 7-12) legges til grunn for de beslutninger som tas som kan få betydning for naturmangfoldet. I saker der kunnskapsgrunnlaget eller effektene av tiltak ikke er tilstrekkelig skal føre-var prinsippet vektlegges sterkt. Dette innebærer at tiltak skal ikke gjennomføres uten forutgående kunnskapsinnhenting og konsekvensvurdering. *Kommunen har nylig vedtatt at det skal utarbeides temaplan for naturmangfold, en plan som skal kunne styrke kunnskapsgrunnlaget som beskrevet over.*

Friluftsliv er en viktig attraktivitet for Modum kommune. Aktivitet innen friluftsliv gir opplevelser, god folkehelse og evne til verdsetting av naturmangfold. Arbeidet med kartlegging og verdsetting av friluftsområder må slutføres og legges til grunn for den bebudete planen for friluftslivets ferdselsårer. Strandsoner og verdifulle natur- og friluftsområder må bevares. Tilgjengeligheten for allmenheten må opprettholdes.

Kulturminner

Modum kommune har nylig vedtatt Kommunedelplan for kulturminner. Kommunedelplanens hensynssoner med bestemmelser planlegges nå innarbeidet i den nye kommuneplanens arealdel. Hensynssonenes utstrekning må gjennomgås dersom det er åpenbare interessekonflikter mellom nye byggeformål og kulturminneinteressene. Hensynssoner i LNF-områder er det imidlertid lang tradisjon for. I kommuneplanens arealdel. *I kommuneplanarbeidet vil likevel de regionale føringene i form av Riksantikvarens Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Buskerud, Fylkesmannen i Buskerud og Buskerud fylkeskommune, rapport 1999, Kulturminnekompasset, Regional plan for kulturminnevern i Buskerud 2017-2027 bli vektlagt i arbeidet.*

Fritidsbebyggelse

Nye hytter på nyer?? tomter kan kun fradeles og bebygges i våre to største sammenhengende friluftsområder, som er Finnemarka og Holleia. Disse meget verdifulle og lite inngrepspregete friluftsområder skal ikke fragmenteres, jf. [Forskrift om vern av Finnemarka](#) og [Forskrift om forbud mot forurensing av vannforsyning](#). Her skal det i utgangspunktet kun bebygges der det i dagens kommuneplans arealdel er avsatt areal til ny fritidsbebyggelse eller til byggeområde for eksisterende eksisterer spredt hyttebebyggelse. Områder for ny hyttebebyggelse må defineres i kommuneplanens arealdel på grunnlag av innspill fra interesserte og kompetente grunneiere ved oppstarten av planarbeidet for kommuneplanens arealdel. Alle nye hyttetomter skal anlegges i hyttefelter i henhold til godkjent reguleringsplan.

Støy

Fravær av støy er viktig for trivsel og folkehelse. Kommunen vil vektlegge støyhensyn i arealplanleggingen og legger til grunn retningslinjene for behandling av støy (T-1442) i arealplanleggingen. Differensierte bestemmelser/avvik i forhold til denne retningslinjen i definerte sentrumssoner i tettstedene må fortsatt fastsettes i kommuneplanens arealdel.

7.2 Hensyn i areal- og naturressursforvaltningen

Hovedprinsippene for areal- og naturressursforvaltningen fra gjeldende plan videreføres. For arealer som berøre natur skal naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper legges til grunn for de beslutninger som tas. Som følge av klimaendringer og nasjonal politikk på dette området vil også klima få større oppmerksomhet i kommende planperiode. Klimapåvirkning er et tema som blir behandlet i kommunens klima og energiplan. Tilpasning til et klima i endring er et tema som trenger noe utredning underveis i planarbeidet.

All arealbruk skal ta hensyn til:

- naturens mangfold og produksjonsevne
- landbrukets produksjonsgrunnlag og kulturlandskap
- vannmiljø inkludert drikkevannsforsyning
- viktige mineralressurser
- kulturminner og kulturmiljøer
- friluftslivsinteresser
- tilstrekkelige områder til leik og friluftsliv i tilknytning til skoler og barnehager.

- estetikk på bygning-, tettsted- og landskapsnivå
- trygghet og trivsel
- folkehelse
- universell utforming/tilgjengelighet for alle
- samfunnsikkerhet og beredskap
- klimapåvirkning og klimatilpasning
- *trafiksikkerhet og framkommelighet for ulike trafikantgrupper*

7.3 Krav til dokumentasjon ved arealinnspill

Kommunen ønsker å samarbeide med utbyggere, grunneiere og andre for å finne frem til framtidige utbyggingsområder. Forslag til nye utbyggingsområder og andre forslag til endret arealbruk skal sendes skriftlig pr. brev eller e-post til kommunens postmottak.

Forslagene bør som minimum inneholde følgende dokumentasjon:

- Kartutsnitt som viser beliggenhet, gateadresse, gårds- og bruksnummer, arealavgrensing, størrelse og fortrinnsvis markslag og/eller eksisterende bebyggelse
- Beskrivelse av ønsket arealbruksendring og begrunnelse.
- Type areal som blir berørt (skog, jordbruk, friområde) og eventuelt forventet konflikt.
- Adkomstløsninger *for ulike trafikantgrupper*, forventet trafikkmengde
- Beskrive konsekvenser av forslaget til endring når det gjelder miljø, påvirkning av eksisterende bruk av område, *vann- og avløp, atkomst/transport (bil, kollektivtrafikk, sykkel og gange)*, annen infrastruktur som skole, barnehage, med mer.

7.4 Konsekvensvurderinger

I medhold av plan- og bygningsloven § 4-2 skal kommunen gjennomføre konsekvensutredning av kommuneplanens arealdel. Metoden for konsekvensutredninger legges opp iht. veileder [T-1493](#). Formålet med konsekvensutredninger er å sikre at planer eller tiltak tar hensyn til viktige miljø- og samfunnsverdier. Konsekvensutredningene skal beskrive virkninger for miljø og samfunn av nye framtidige områder for utbygging eller vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder.

Temaer som skal omfattes av konsekvensutredningene er i hovedsak de som er opplistet i kap. 7.2, men det kan være behov for en ytterligere oppdeling og konkretisering for noen av temaene.

Temaer av mer overordnet karakter som skal konsekvensvurderes er:

- Transportbehov
- Energibruk og produksjon
- Barn og unges interesser
- Tilgang til offentlige og private tjenester
- Sikkerhet og beredskap

8 Framdriftsplan

8.1 Milepæler i kommuneplanprosessen

År	Tidspunkt/periode	Behandling	Ansvarlig utvalg Saksbehandler/Målgruppe
2023	April	Behandling av oppstart av kommuneplanarbeid med planprogram inneholdende kommunal planstrategi og revisjon av kommuneplanens arealdel	Arealplanansvarlig Formannskapet
	Mai	Vedtak av forslag til planprogram	Formannskapet
	«	Forslag til planprogram for arbeidet med kommunal planstrategi og ny kommuneplans arealdel legges ut på offentlig ettersyn	Arealplanansvarlig
	Mai -Juli	Høringsperiode, planprogram for kommuneplanarbeidet	Regionale og lokale institusjoner, foreninger, bedrifter og innbyggere
	September	Behandling av planprogram	Formannskapet Arealplanansvarlig
	«	Vedtak av planprogram	Kommunestyret
	Oktober	Behandling av forslag til kommunal planstrategi	Formannskapet
	November	Vedta forslag til kommunal planstrategi	Kommunestyret
	Desember	Høring av forslag til kommunal planstrategi	Planansvarlig
	«	Forespørsel om Innspill til ny arealbruk til kommuneplanens arealdel	Regionale institusjoner, bedrifter og innbyggere
	Januar	Behandling av kommunal planstrategi	Formannskapet/ Planansvarlig
2024	Februar	Vedtak av kommunal planstrategi	Kommunestyret
	Mars	Møte i regionalt planforum om utkast til ny kommuneplans arealdel	Administrativ ledelse Arealplanansvarlig
	Mai	Vedtak om forslag til ny kommuneplans arealdel	Formannskapet/ Arealplanansvarlig
	Juni - Juli	Høringsrunde Kommuneplanens arealdel med frokostmøter for næringsdrivende og tematiske kveldsmøter med organisasjoner.	Innbyggere, bedrifter, nasjonale og regionale institusjoner
	September	Dialogmøter/megling med innsigelsesmyndigheter	Politisk/adm. ledelse med Arealplanansvarlig
	November	Behandling kommuneplanens arealdel	Arealplanansvarlig Formannskapet
	Desember	Vedtak kommuneplanens arealdel	Kommunestyret
2025	Januar	Kunngjøring av kommuneplanens arealdel	Arealplanansvarlig